

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Gerard Bieniek

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku J. K.

przy uczestnictwie T. K., H. K., F. J., F. W., W. S., H. O., L. K., Z. K., D. K., M. B., A. J., A. G., H. M., M. K., M. K., A. D., Z. K., G. W., J. M., M. K. i J. K. o uwłaszczenie, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lipca 2005 r., zażalenia uczestniczki postępowania T. K. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 stycznia 2005 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 19 maja 2004 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację uczestników postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 27 maja 2003 r. W dniu 24 maja 2004 r. do Sądu Okręgowego wpłynął wniosek uczestniczki postępowania T. K. o doręczenie jej wskazanego orzeczenia tego Sądu wraz z uzasadnieniem. Zostało ono doręczone w dniu 8 lipca 2004 r. pełnomocnikowi uczestniczki postępowania adwokatowi J. S. W dniu 22 lipca 2004 r. adwokat ten zwrócił Sądowi Okręgowemu postanowienie wraz z uzasadnieniem i wezwaniem do zapłaty opłaty kancelaryjnej, oświadczając, że nie jest już pełnomocnikiem uczestniczki postępowania.

W dniu 30 lipca 2004 r., na podstawie zarządzenia z dnia 26 lipca 2004 r., doręczono uczestniczce postępowania T. K. postanowienie z dnia 19 maja 2004 r.

wraz z uzasadnieniem, z pouczeniem o prawie wniesienia kasacji i wezwaniem do uiszczenia opłaty kancelaryjnej. W dniu 25 sierpnia 2004 r. do Sądu drugiej instancji wpłynęła kasacja uczestniczki postępowania sporządzona przez adwokata M. M.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2005 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił kasację uczestniczki postępowania od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 maja 2004 r. ze względu na wniesienie jej po upływie terminu.

W zażaleniu uczestniczka postępowania wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, zarzucając naruszenie szeregu przepisów postępowania, Konstytucji i prawa międzynarodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kasacji w wersji redakcyjnej i numeracji obowiązującej przed dniem 6 lutego 2005 r. (art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. Nr 13, poz. 98).

Skarżąca w zażaleniu zmierza do wykazania, że zdarzeniem rozpoczynającym bieg terminu do wniesienia kasacji było doręczenie jej odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem w dniu 30 lipca 2004 r. i, że – w konsekwencji – kasacja wniesiona została w terminie. Argumentacja ta nie zasługuje na uwzględnienie.

Uczestniczka postępowania reprezentowana była przed Sądami *meritii* przez adwokata, którego pełnomocnictwo obejmowało występowanie przed sądami i innymi organami państwowymi. O wypowiedzeniu pełnomocnictwa Sąd Okręgowy zawiadomiony został pismem wniesionym dnia 22 lipca 2004 r. i dopiero wówczas – w myśl art. 94 § 1 k.p.c. – wypowiedzenie to odniosło wobec Sądu skutek. Do tej chwili Sąd miał natomiast obowiązek traktować adwokata J. S. jako pełnomocnika uczestniczki.

Jeżeli w sprawie ustanowiono pełnomocnika, to – zgodnie z art. 133 § 3 k.p.c. – doręczeń należy dokonywać tej osobie. Złożenie przez uczestniczkę postępowania osobiście wniosku o doręczenie orzeczenia Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, z którego nie wynikał zamiar cofnięcia pełnomocnictwa w tym zakresie, nie stworzyło obowiązku dokonania doręczenia jej osobiście z pominięciem pełnomocnika. Wręcz przeciwnie – doręczenie pisma pod adresem uczestniczki postępowania uznać należałoby za bezskuteczne. Doręczenie w dniu 8 lipca 2004 r.

adwokatowi J. S. odpisu postanowienia Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem było zatem prawidłowe i wywarło skutek w postaci rozpoczęcia biegu miesięcznego terminu do wniesienia kasacji, przewidzianego w art. 393⁴ § 1 k.p.c. Koniec tego terminu przypadał na dzień 8 sierpnia 2004 r., natomiast kasacja wniesiona została dopiero w dniu 25 sierpnia 2004 r. Jest to wystarczająca podstawa do odrzucenia kasacji z mocy art. 393⁵ k.p.c. Zastosowanie powyższej sankcji zależne jest jedynie od stwierdzenia uchybienia terminu do wniesienia kasacji. Przyczyny, które do tego doprowadziły pozostają poza oceną Sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2000 r., IV CKN 1116/00, nie publ.).

Oceny tej nie może zmienić doręczenie przez Sąd drugiej instancji, dnia 30 lipca 2004 r., bezpośrednio uczestniczce postępowania odpisu postanowienia wraz z pouczeniem o prawie wniesienia kasacji. Doręczenie to było bowiem zbędne, natomiast pouczenie – nieprawidłowe. Dlatego też czynności te nie spowodowały rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia kasacji, gdyż biegł on już od dnia 8 lipca 2004 r.

Jako chybiony ocenić należy także zarzut naruszenia art. 393⁶ k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz § 153 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 218 ze zm.), skutkującego rzekomo nieważnością postępowania (art. 379 pkt 4 i 6 k.p.c.). Po pierwsze, zaskarżone postanowienie wydane zostało przez Sąd Okręgowy w składzie przewidzianym przez Kodeks postępowania cywilnego. Po wtóre, w czasie orzekania Sąd ten miał kompetencję do jego wydania. Sąd drugiej instancji jest bowiem uprawniony do odrzucenia kasacji aż do momentu przekazania akt Sądowi Najwyższemu, a więc również po wpłynięciu odpowiedzi na kasację.

Odnosząc się natomiast do zarzutów naruszenia norm Konstytucji i prawa międzynarodowego, wskazać należy na trafny pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 września 1998 r. (III CZ 114/98, OSNC 1999, nr 2, poz. 42), że jeżeli strona korzysta nieprawidłowo z przysługującego jej prawa do zaskarżenia orzeczenia sądowego i w związku z tym spotyka się z zasadnym odrzuceniem wniesionego przez nią środka, to nie może skutecznie odwoływać się do art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak też do art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada

1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) dla wykazania, że została pozbawiona możliwości sprawiedliwego rozpatrzenia jej sprawy przez wyższą instancję sądową.

Z tych względów, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2, 393¹⁸ i 393¹⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie.